

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი

2020 წლის 12 ოქტომბერი

დისციპლინური საქმე №276/18

მოსამართლე --- მიმართ

დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის თაობაზე

--- და --- 2018 წლის 5 ნოემბრის №-- საჩივრის საფუძველზე „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე --- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმება.

დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2019 წლის 16 იანვრის №276/18 დასკვნა საქართველოს იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს განსახილველად წარედგინა 2020 წლის 12 ოქტომბრის სადისციპლინო სხდომაზე.

1. დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძველიანობის შემოწმება განხორციელდა საჩივარში მითითებულ შემდეგ ფაქტებზე:

საჩივრის ავტორის განცხადებით, მოსამართლემ --- დაავალა ეწარმოებინა მოლაპარაკება თანხის დაბრუნებასთან დაკავშირებით, წინააღმდეგ შემთხვევაში გასცემდნენ სააღსრულებო ფურცელს, რითაც შეილახებოდა --- რეპუტაცია. მოსამართლემ თითოც კი დაუქნია, რომ ეს --- კარგი ჭკუის სასწავლებელი იქნებოდა.

2. დისციპლინური საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმების შედეგად დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2.1. --- და --- 2014 წლის 4 აპრილს სარჩელით მიმართეს --- სასამართლოს, მოპასუხის - --- მიმართ უსაფუძვლო გამდიდრებით მიღებული თანხის დაკისრების მოთხოვნით.

2014 წლის 21 მაისს მოპასუხემ სასამართლოში წარადგინა შესაგებელი. 2014 წლის 2 აპრილს და 2014 წლის 30 აპრილს გაიმართა სასამართლო სხდომები. 2014 წლის 30 აპრილის გადაწყვეტილებით --- და --- სარჩელი დაკმაყოფილდა.

2.2. 2014 წლის 9 ივლისს --- სასამართლოში წარადგინა სააპელაციო საჩივარი. სააპელაციო სასამართლოს 2014 წლის 18 ნოემბრის განჩინებით შეჩერდა წარმოება სამოქალაქო საქმეზე - აპელანტი - --- და --- წინააღმდეგ, დავაზე - უსაფუძვლო გამდიდრებით მიღებული თანხის დაბრუნება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ საქმეზე №ას-1238-1183-2013 (კასატორები - ---, ---, --- და ---) საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე.

სააპელაციო სასამართლოს 2016 წლის 26 იანვრის გადაწყვეტილებით -- -- სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა -- -- სასამართლოს -- საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 30 აპრილის გადაწყვეტილება; -- -- და -- -- სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ.

2.3. 2016 წლის 16 მარტს -- -- საკასაციო საჩივრით მიმართა სასამართლოს და 2016 წლის 26 იანვრის გადაწყვეტილების გაუქმება ითხოვა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 25 აპრილის განჩინებით საკასაციო საჩივარი წარმოებაში იქნა მიღებული. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 16 ივნისის განჩინებით -- -- საკასაციო საჩივარი დასაშვებად იქნა ცნობილი. 26.09.2018; 05.10.2018; 31.10.2018 წწ პერიოდებში გაიმართა სასამართლო სხდომები.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2018 წლის 31 ოქტომბრის განჩინებით -- -- საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა; გაუქმდა -- სააპელაციო სასამართლოს 2016 წლის 26 იანვრის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; -- -- და -- -- სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

2018 წლის 30 ნოემბერს -- -- და -- -- გაეგზავნათ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2018 წლის 31 ოქტომბრის განჩინება.

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2019 წლის 16 იანვრის დასკვნა:

-- -- და -- -- 2018 წლის 5 ნოემბრის №-- საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები არ შეიცავს მოსამართლე -- -- მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ნიშნებს (2020 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი რედაქცია).

4. საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, დისციპლინურ გადაცდომად ჩაითვლება - „მოსამართლის მიერ სხვა მოსამართლის, სასამართლოს აპარატის თანამშრომლის ან სასამართლო პროცესის მონაწილის მიმართ აშკარა უპატივცემულობის გამოხატვა.“

სამოსამართლო ეთიკის წესების მე-9 მუხლის თანახმად, მოსამართლე ღირსებითა და სათანადო თავაზიანობით უნდა ეპყრობოდეს პროცესის მონაწილეებსა და დამსწრე საზოგადოებას. ამასთან, სასამართლო სხდომის დარბაზში სხდომის თავმჯდომარე (მოსამართლე) ვალდებულია უზრუნველყოს სასამართლო წესრიგის დაცვა, იმოქმედოს კანონის შესაბამისად და პროცესის დამსწრე ყველა პირისაგან მოითხოვოს კორექტული დამოკიდებულება სასამართლოს მიმართ.

მეტად საინტერესოა ევროპის მოსამართლეთა საკონსულტაციო საბჭოს (CCJE) 2002 წლის №3 დასკვნა, რომელშიც აღნიშნულია, რომ სამოსამართლო დავების გადაწყვეტის არსებული მეთოდები ყოველთვის ნდობას უნდა იმსახურებდეს. უფლებამოსილებანი, რომლებითაც მოსამართლეები არიან აღჭურვილნი, უშუალოდ დაკავშირებულია ისეთ ღირებულებებთან, როგორცაა სამართლიანობა, ჭეშმარიტება და თავისუფლება. მოსამართლეების მიმართ გამოყენებული ქცევის სტანდარტები გამომდინარეობს ამ ღირებულებებიდან და მართლმსაჯულების განხორციელების საფუძველს წარმოადგენს (§8). ამასთან, საზოგადოებრივი ნდობა და პატივისცემა სასამართლო ხელისუფლებისადმი სასამართლო სისტემის მუშაობის ეფექტიანობის გარანტიებს წარმოადგენს, ცალსახად ნათელია, რომ სამოსამართლო ქცევა პროფესიულ სფეროში საზოგადოების წევრების მიერ განიხილება, როგორც სასამართლოების მიმართ ნდობის განუყოფელი ნაწილი (§22).

მოსამართლე უნდა იცავდეს ეთიკის ნორმებს, ეთიკური ნორმების დაცვა და ეთიკური ნორმების დაცვის დემონსტრირება როგორც პროფესიული, ისე პირადი ასპექტით მოსამართლის ცხოვრების მნიშვნელოვანი ელემენტებია. მთავარია არა ის, თუ რას აკეთებს ან არ აკეთებს მოსამართლე, არამედ ის, თუ რა გააკეთა, ან რისი გაკეთება შეუძლია მოსამართლეს გარშემომყოფთა აზრით. ფაქტია, რომ საზოგადოება მოსამართლისაგან ქცევის მაღალ სტანდარტებს მოელის. არაკორექტული ქცევის გამოსავლენი კრიტერიუმია იმის განსაზღვრა, ხომ არ ვნებს ასეთი ქცევა მოსამართლის უნარს, პატიოსნად, მიუკერძოებლად, დამოუკიდებლად და კვალიფიციურად შეასრულოს მოსამართლის მოვალეობები, თუ, გარეშე დამკვირვებლის აზრით, ქმნის შთაბეჭდილებას, რომ მოსამართლეს არ შეუძლია, ჯეროვნად შეასრულოს დაკისრებული მოვალეობები.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 218-ე მუხლის თანახმად, სასამართლომ ყოველნაირად უნდა შეუწყოს ხელი და უნდა მიიღოს კანონით გათვალისწინებული ყველა ზომა, რათა მხარეებმა საქმე მორიგებით დაამთავრონ. საქმის მორიგებით დამთავრების მიზნით, მოსამართლე უფლებამოსილია, თავისი ინიციატივით ან მხარის შუამდგომლობით გამოაცხადოს შესვენება სასამართლო სხდომის მიმდინარეობისას და სხვა პირთა დასწრების გარეშე მოუსმინოს მხოლოდ მხარეებს ან მხოლოდ მათ წარმომადგენლებს. მოსამართლეს შეუძლია მიუთითოს დავის გადაწყვეტის შესაძლო შედეგებზე და მხარეებს შესთავაზოს მორიგების პირობები.

ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმ გარემოებაზე, რომ სასამართლო სხდომების დეტალური გაანალიზება შესაძლებელი გახდა აღნიშნული სხდომების ვიდეოჩანაწერის საშუალებით, რომელშიც ზედმიწევნით კარგად ისმის მთელი პროცესის მიმდინარეობა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს -- საქმეთა პალატის მიერ გამართულ 2018 წლის 26 სექტემბერის სხდომაზე, მოსამართლე -- მხარეთათვის მიმართვის მიზანი იყო დავის მორიგებით დასრულება. მოსამართლე ყურადღებას ამახვილებდა პირობებზე, რომელიც ორივე მხარისათვის მისაღები უნდა ყოფილიყო.

საპროცესო კანონმდებლობის თანახმად, მოსამართლე არათუ უფლებამოსილია, არამედ ვალდებულიცაა მხარეთა შორის მორიგების მიზნით მიიღოს ყველა საჭირო ზომა, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობით, კერძოდ, განუმარტოს მხარეებს საქმის მორიგებით დასრულების მნიშვნელობა და შესთავაზოს მხარეებს მორიგება, დააკმაყოფილოს მხარეთა შუამდგომლობა მათ შორის მორიგების პირობებზე შეთანხმების მიზნით საქმის განხილვის სხვა დროისათვის გადადების შესახებ, უფრო მეტიც, თვითონ შესთავაზოს მორიგების პირობები, მიუთითოს მხარეებს დავის გადაწყვეტის შესაძლო შედეგებზე.

ამდენად, მოსამართლის განმარტებები, მიმართული როგორც მოსარჩელე ისე მოპასუხე მხარისადმი, განხილულ უნდა იქნეს ისეთ შემთხვევადად, როდესაც მოსამართლე ცდილობს მხარეებს შორის მორიგების მიღწევას.

ევროპის სხვადასხვა ქვეყნის კანონმდებლობის და პრაქტიკის (საფრანგეთი, იტალია, ესპანეთი და სხვა) შედარებითი ანალიზის საფუძველზე შეიძლება ითქვას, რომ მოსამართლის მხრიდან მისი აზრის დაფიქსირება საქმის შესაძლო შედეგის მიმართ გამართლებულია, თუ იგი ემსახურება მხარეთა მორიგებას.

კონკრეტული სხდომის ვიდეოჩანაწერის დეტალურად გაცნობის შედეგად, მარტივი აღსაქმელია, რომ მოსამართლე -- მიმართვა მხარეთათვის ემსახურებოდა მხოლოდ მათ მორიგებას, ამასთან მისი მხრიდან -- წარმომადგენლის მიმართ არაკორექტული ან არაეთიკური მიმართვის ფაქტი არ გამოვლენილა.

5. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძვლები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის მეორე პუნქტის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ დისციპლინური საქმის გამოკვლევის შედეგად მოსამართლის მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი ან ბრალეული ჩადენა არ დადასტურდა.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სადისციპლინო საკითხზე გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას ფარული კენჭისყრით მხარს დაუჭერს საბჭოს სრული შემადგენლობის არანაკლებ 2/3-ისა.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ საჩივარზე შესაბამისი გარემოებების შესწავლისა და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების შედეგად მიიჩნია, რომ არ არსებობს „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი. შესაბამისად, 2020 წლის 12 ოქტომბრის სადისციპლინო სხდომაზე ჩატარებული ფარული კენჭისყრის შედეგად (სადისციპლინო სხდომაზე დამსწრე იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 13 წევრთაგან 13 ხმით), მიიჩნია, რომ მოსამართლე -- -- მიმართ უნდა შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლით, 75¹² მუხლის მეორე პუნქტით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

დისციპლინურ საქმეზე №276/18 მოსამართლე -- -- მიმართ შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

გიორგი მიქაუტაძე

**საქართველოს იუსტიციის
უმაღლესი საბჭოს მდივანი**